

EDINOST

Glasiló slovenskega političnega društva za Primorsko.

•EDINOST• izhaja 2 krat na teden vsako sredo in saboto o poludne. Cena za vse eto prilogo 7 el., za polu leta 3 el. 50 kr., za štiri leta 1 gl. 75 kr. — Sama priloga stane 1 gl. 50 kr. za celo leto. — Posamezne številke se dobivajo pri opravištvu in tiskarjan v Trstu po 5 kr., v Berlinu in v Ajdovščini po 45 kr. — Naročnice, reklamacije in inserate prejema Opravištvo, via Torrente. •Nova tiskarna.

Vsi dopisi se pošiljajo Uredništvu v via Torrente. •Nova Tipografija• vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — Inserati (razne vrste naznani in poslanice) se zaračunajo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Slovani v Trstu.

V.

Ako naklonjenost tukajšnjih Slovanov, osobito pa tržaških okoličanov in mnogih slovanskih tržaških stanovcev v obzir vzamemo, ter pomislimo na znani pritisk in zagrizlost magistratnih in sploh vseh tukajšnjih civilnih uradnikov, ki so kolikor toliko od magistrata odvisni, sprevidimo, da je število tukaj živečih Slovanov mnogo večji, nego je v statističnem biljevu zaznamovanih. Smelo trdimo, da bi se jih našlo dvakratno število, torej celo 52.000.

Brojenje ljudstva se torej bolj dela etnografski nego etnoliški; broje se namreč k Lahom vsi oni, koji tudi laški govore, čeprav so slovanskega rodu, potem se pa pomeša izraz etnografski z etnoliškim, pomešajo se oni, koji vedó govoriti tudi laški, k Lahom in svetu se trobi, da tu bivajo v velikej večini Lahi.

Ako se pomisli na zagrizlost lahonstva, cno zagrizlost, katerej ni pod solncem enake; ako se pomisli na slovansko omahljivost, na toliko renegatstvo, na terorizem, s katerim vladajo Lahoni na Primorskem; vidi se koj, zakaj slovanski živelj tod vedno bolj pojemlje in se manjša v tem, ko raste in svoj strupeni greben po konci postavlja Irridenta, nevarna vladi in Slovencem sploh.

Kdor mirno motri turobne odnošaje Slovanov po Primorskem in popustljivost vlade, ki vedno protežira le lahonsko gomazen, njej samej nevarno in škodljivo; mora žalovati in skoraj obupovati nad kritičnim položajem ter ne more upati več boljše prihodnosti.

Teptajo nas in zatirajo od vseh strani, sramoté in psujejo po časnikih in knjižurah, črné pri uradih od ma-

gistrata odvisnih; pravice se nam krati, tijo, kder je mogoče; slovenskih ljudskih šol ni v mestu, kder prebiva toliko zavednih Slovencev, da je prošnja za take šole podpisalo nad 1400 slovenskih očetov; v okolici, ki je popolnoma slovenska, vzdržajo se z občinskimi denarjem nekatere ljudske šole v laškem jeziku, kojega otroci čisto nič ne ume; mestne službe podajajo se le laškimi podanikom ali slovanskim izdajalcem, tujcem iz Italije in Istre; kdor hoče pri vladajočih lahonih kaj veljati, zatajiti mora in iz celega svojega srca sovražiti slovanski rod; v šolah se mladini vcepljuje najhujši gnjev na vse slovansko; politikuje se o Avstriji in Slovencem v nasprotnem duhu po javnih učilnicah, po kolegijah, uradih; vsakteremu mlademu ali starem prva naloga je sovražiti Slovana, delovati v njegovo pogubo, pitati ga z »ščavom« in živalsko-neumno zverjo. Da, taka je politična moralnost, taka je pravicoljubnost in napredek v smislu naših Lahonov.

In te odnošaje mirno gleda vlada, opravičene so po državnem zakoniku, ki vsem narodom v Avstriji zatrjuje enakopravnost! Človeka, tudi neslovana, vsakega treznomislečega in nepristranskega človeka mora v srce boleti, videčega te prežalostne razmere, gledajočega te v nebo vpijoče krivice; kako bi pa ne slovanskega rodoljuba, kojemu v prsih bije za narod uneto srce in po žilah teče slovanska kri?

Pred seboj sicer ne vidi razen žalostnega pozorišča, narod še v spanju, malo samozavesti mej sorojaki, skoraj nikake uneme do branitve lastnih pravic in jezika; na drugej strani pa mu reži nasproti črna tolpa volkov, ki se ne sramujo posluževati vsakovrstnih sredstev, da le svoj črni namen, ugonobitev slovanskega življa, dosežajo; sive vrane v podobah sivih in

lačnih laških kruhoborcev; strupene kače v podobi iredentarskih, ognjenskih časopisov, ki vedno svoje želo stegajo proti Slovanom, ki bruhajo svoj strup na Slovane, zmirljaje, psuvaje jih nesramno. Slednjič si vidi nasproti trumo slovanskih izdajalcev, ki so za boren denar prodali lastno vest in dušo, ki sinovi poprej tužne majke Slave, sedaj jo zaničujejo in jej večno kvar delajo. Ti so mnogo več zagrizli, nego sami Italijani ter zatirajo in se na pot postavljajo slovanskemu napredku in zavedanju. O teh pa še zdolaj. Vsa ta garda, zbrana v društva, klube, urade, dopisujoča in vzdrževajoča razne lahonске časopise — ima nalogo prej kakor mogoče z vsakovrstnimi sredstvi slovanski živelj na Primorskem ugonobiti in slovansko ime iz te zemlje spraviti na oni svet, deželo pa rešiti izpod avstrijskega žulečega jarma, ter jo pridružiti laškej škornji.

Pomislite pa, da je temu stanju tudi slavna vlada dosti kriva in pomislite na star Slovencem prirojeni rek: »Vse za vero, dom in cesarja«, ako pomislimo dalje, da ime »Lahon« je v popolnem protislovju in nasprotju z pridevkom »Avstrijec«, da kdor je Lahon, nasproten je vladi, kar je izkušnje jasno dokazano; ako omenimo še slovanske zvestobe do milega vladarja in slavne Avstrije in mačehovsko ravnanje, katero za to svojo zvestobo dobivajo; zaboli nas zopet v srcu in obupujemo skoraj nad boljšo prihodnostjo, ako vlada oči ne odpre ter ne spozna, kateri živelj na Primorskem jej je bolj zanesljiv, laški ali slovanski.

Kdor tukaj živi in ima z Lahoni opravka, pritrđi nam, da naslikani položaj je uprav takošen, ter da naše tožbe so opravičene.

(Dalje prih.)

pozabi na svojo jetoico, vsak dan dela, da mu teče znoj z čela, vmes še zvižga in poje ter udarja po nakovalu, da se je po okolici razlezalo daleko okoli. Hitro mine čas, leto za letom, kakor potočni valčki; pozabljena »pútra« v dimniku, kake je imela nastopka? — Oj taiste dobe, ko je bila bela ženska zaprta, ni se niti slišalo, da bi kde kdo bil umrl uže več let ne, nikdo ni znal, kaj bi to bil vzrok, mrtvaški zvon se uže leta ni glasil. grobove je trava prerastla, ljudje so uže mislili, da bodo večno živeli — mlajši so začeli razuzdano živeti, v grehu in blatu se valjati.

Naš kovač pa se domisli, da prav on je tega vzrok, da nikdo ne ume; gre pogledat, kako se kaj bela žena smrt v »pútra« ima. — Minolo je uže sedem let od časa, ko je njo notri zaprl, vzeme iz dimnika ono posodo, kder je bila smrt shranjena, in čisto osušena, kakor se še današnji dan risa, sama kost in koža je je bila, ko odpre posodo.

Komaj se izvleče, tenka kakor nit, do cela osušena, bilo je je samo okostje uže brezi mesa in krvi. Na prsto prišedša pa jame dirjati, zdaj pa zdaj se prekucne, da se je slišalo kakor bi orebe prevrača. Kovač gleda ta prizor, zopet se ga polasti smeh; — misli pri sebi: »po me vender več ne pride, dobro sem jo izplačala.«

Pa uže prvi dan se pokažejo nastopki, kakor gladen volk davi vse, staro in mlado, ne prizanaša nikomur, vse beži — zvonovi žalostno pejejo od sveta do mraka. Sliši

Nastopki napačne politike.

Dve stl zadevi, ki zdaj razkrivati svetu velike slaboto naše države in veliko pregreho, katero ima na vesti tujec Beust glede čestite starodavne avstrijske monarhije. Nedavno je eden najboljših avstrijskih generalov v Pešti ovenčal z vencem rajnkega kolego Hentzy-ja grob na pokopališči v Budi, in ker je ta Hentzy branil Budansko trdnjavo pred madjarskimi revolucionarji in pri tem junaškem dejanji našel junaško smrt, uprav zato mora po novejši šegi vsa avstrijska armada pozabiti na tega junaka, kajti odkar je bil Andrassy minister, je vse le sanj, kar se je zgodilo do leta 1866; stara avstrijska garda je porinena v kot, na Madjarih sloni vsa Avstrija. Zato pa je Peštanski mob prav hudo demonstriral proti generalu Janskemu, tako sicer, da je morala cesarica sama zapustiti Pešto, da ne vidi zasramovanja spomenika avstrijskega junaka, ki se je vršilo pod njenimi okni.

Ali ne zadosti na tem, ošabnost Madjarska se je tudi v ogerskem parlamentu strašno šopirila, nekateri poslanci ogerskega državnega zbora so ministra Tiszo interpelovali, kaj misli storiti, da dobi zadošanje razžaljenemu samoljubju madjarskega naroda, in minister Tisza se nič ni obotavljal, javno v parlamentu grajati generala Jansky ja in tako dati po nekakem zausnicio vsej avstrijskej armadi, kakor da bi ona morala zakrivati in pozabiti nekatere nje tradicije, posebno pa vse spomine iz leta 1848. To ministrovo grajanje avstrijskega generala le zarad malega znaka pijetete do nekega svojih rajnkih prednikov je mej vsemi višimi častniki naše armade napravilo uprav neizbrisljiv utisek; znano je, da je v vojaških, jako visokih krogih ta stvar prouzročila neko pikrost proti ogerskim državnikom, in tem čutom je dal grof Belcredi jako zgovorno svoj tok v gosposki zbornici. Ni sicer omenil ne oseb, ne faktov, ali izrazil je svojo indignacijo nad tem, da v Avstriji ni več dopuščeno, da c. kr. vojska živi v svojih slavnih tradicijah in da se teh s ponosom spominja in je konečno svaril pred tem,

se jok in stok, na stotine mrtvih lež; cepajo kakor muhe, kakor oh času pomora, smrtna kosa, ki je bila uže rujava, zopet se sveti.

Naš kovač je dobro vedel, kdo je bil vzrok, pa misli, enkrat sem jej uže izplačal, v drugo je ne bo — če božja volja tako bo.

Pa tudi na njega bi morala priti vrsta — pa smrt si ne upa priti z svojo koso; zroči ta posel hudič, naj bi ga on spravil z sveta — Pravrad to storim pravi hudič. Vzame z seboj še nekaj pomagáčev, ako bi trebalo pomoči. — Pridejo nekega dne po njega uže o zori, — o! daleč uže jih ugleda naš kovač, dobro znajoč, kdo prihaja, hitro poostri največje kladivo, ki je bilo uže celo zato čelno in reče svojeji ženi: Glej! sedaj prihajajo »črnci« po me, uči se jih ne boj, užnem jih uže jaz, da se jim ne bo ljubilo v drugo hoditi k meni.

Pridejo v groznih podobah in rečejo: Tvoj tek je končan, hitro se podvizaj, da pojdeš z nami — na sod božanski. — Malo še počakajte, silno imam še delo, za pol ure bom gotov — pihajte malo, da bude hitreje delo završeno. Imel pa je široko vrečo; to vrečo moram vso s žico prepreči, rekel je; pojdite notri vsi v to vrečo, držite narazen kar se dá, da lepše in brže zgotovim. Hitro je šlo delo od rok, hudiči tičšijo narazen, a zraven se tako grdo reže, da kovaču lasje po konci vstajajo.

Vreča je s žico preprežena tako na gosto, da niti najmanjša stvarica ne bi skozi mogla; sedaj še malo od zunaj in znotraj z smolo oblije, da so se vrugi uže

PODLISTEK.

Narodne pripovedke

iz spodnje Štirake.

Zapisal in nabral mej narodom Brežki.

XX.

Bil je nek siromašen človek, kateri je imel več otrok in ženo; kot oče je moral težko kruh služiti za svojo družino, v pezi dneva je delal, da niso pomanjkanja trpeli. Radi tega pa ni bil nigdar jezen ali nezadovoljen; nekega dne reče: Otroci, letos trgatve ne homo imeli — pojdem pogledat, ali kde kaki »paperke«, tiči da ga domov prinesem. Vzame si »pútro«, da še kaj počasi izpreša in domov otrokom ponese, res komaj tri bokali našeme, in to nese domov deci, češ ker več ni, naj še to popijejo.

Žalosten gre proti domu, toži, da že dve leti ni bilo trgatve — kaj bol gre nekaj časa ves zamišljen v svojo osodo. — Na poti proti domu čuje, da nekdo na lahko proti njemu stopa, pa videl ni nič, samo malo se mu je začela koža ježiti; pride okoli blizu nekega ovinka in bliža se mu bela ženska, — smrt — katere se je močno ustrašil, tako da komaj stopa dalje.

Kovač! prišla sem po tebe, zadosti dolgo se klatiš uže po svetu, težko uže vzdigaš kladivo, torej sem poslana po tebe, da pojdeš z menoj.

Pojdem, odgovori on in sede malo, da se otdahne; zraven postavi ono »pútro« in pravi: Ej to ni vrečno nesti domov otrokom, hočeva to izpiti, da vsaj žejen ne pojdem na drugisvet, le spijva, pravi smrt. Hitro sta ono posodo izpraznila, vsled tega je bela suha ženica malo omotana postala, kar si je naš kovač želel.

Saljivo on pravi: Slišal sem, da si ti tako tenka, da se potegnesh skozi vsako še tako majhno špranjo ali ključavnico; je li to res? — Da, to je res, da prilem skozi še tako majhno spoko, da se komaj vidi, pa tudi skozi zid v trenutku.

To bi kaj bilo, reče kovač, bodem videl, potegni se telaj ti v to mojo prazno posodo, da bom prepričan, koliko je na tem resnice, kar si mi pravila. To se lahko zgodi, reče smrt, in se tako tenka naredi, kakor je nit in popolnoma se spravi v »pútro«, zdaj poglej! da boš veroval j da je uže dobro — res je res — skoraj bi mu smeh ušel, ker dobro izvrši svoje delo.

Naglo zgrabi zatik od posode ter trdno zadela, da uboga smrt ne more več iz posode; zdaj te imam v pasti, pravi kovač, ujela si se sama, izvleci se, če moreš! Mene ne boš davila.

Tako zadelano belo ženico, katere se vsak boji, bodi gospod al siromak, prosti ali žlahtnik, nese brezi straha domu; doma naredi hitro droben lanec, potegne ga skozi držaj posode in v dimnik obesi ono »pútro« v svojej kovačnici, da se prav osuši in povodi od dima.

Mine več let od one dobe, naš kovač

da se vojska na tak način kritikuje v parlamentih, ker to škoduje državni avtoriteti itd. Ta sicer prikrita, ali toliko ožrepa graja postopanja ogerskega ministra je v Pešti vzbudila pravi vihar in magjarški časniki so izbljuvali te dni ves svoj gnjev proti Belcrediju in Slovonom, in obenem pa tirajo osobo cesarja v ta boj na papirju.

Paralelno sto dogodbo teče druga, ki se zdaj vrši v drž. zboru. Kakor znamo, se je v carinskem odseku drž. zbora začela razprava o carinski pogodbi mej Cislin Transitivijo; ogerski ministri so tudi ta pot avstrijske ministre toliko pritiskali, da so ti privolili vse, kar je v korist Oggerske, in to le v namen, da se obrani ljubi mir in da vsemogočni Ogri zopet kaj ne preobrnejo na Dunaju, kakor so to storili za časa Hohenwartovega. Privolili so naši ministri tudi v to, da se bode od inozemskega petrolja pobirala carina le po f. 1.20 od kvintala.

Madjarski judje so dosedaj s to carino delali zapreke in kvar domači obrtniki, kajti oni uže rafinirano rusko petrolje nekoliko zbljeno uvažajo skoz Reko in od tega petrolja plačevajo le f. 1.12 carine. mej tem ko tuje petrolje skoz Trst uvažano plača f. 10.— v zlatu carine za vsaki 100 kgrm. Razvidno je torej na prvi pogled, da gre ogerskim judom za monopol s petroljem, katerega so si v zaonjih letih uže prav lepo pripravili.

Toda k sreči so prišli s Poljaki po sredi. — Na Poljskem se tudi pridobiva surovo petrolje, katero se pa tam čisti; poljske rafinerije pa uže niso mogle več konkurirati z ogerskimi, in to naravno zato, ker so Oggerske rafinerije na skoro popolnoma rafinirano petrolje plačevale tako neznačno carino. Poljaki, ki so sicer prijatelji Madjarov, so se pa ta pot Madjarom postavili po robu, in ta ugodni moment porabili so tudi Velikonemci, ki so po poslancu Süssu v carinskem odseku stavili predlog, da se od inozemskega surovega petrolja plačuje skoro prav tako visoka carina (2 fr.) kakor od polurafiniranega. Tega predloga so se poprijeli tudi Poljaki in z njimi Čehi in drugi desničarji. Ali avstrijski ministri so se bili uže zavezali ogerski vladni in niso prav nič računali na menenje večine parlamenta, kakor se to navadno godi, ker niso mislili, da najdejo pri Poljakih tak upor. — Najlepše je pa to, da sam minister Dunajevski je v največem protivju se svojimi sorojaki. — Ker se torej desničarji nočejo udati, je izjavilo ministerstvo, da ali samo odstopi, ali pa razpusti zbornico in je torej zdaj na Dunaji prav močna kriza.

V tem kritičnem položaju prišel je Oggerski minister Tisza na pomoč na Dunaj in skoro gotovo se doseže te dni kaka poravnava.

Govori se, da se bodo Poljaki in vsa desnica s tem zadovoljili, da se car. za surovo petrolje zviša na 2 gl. v zlatu. Torej utegne biti najbrže zastoj vse veselje v Izraelu, da pade to ministerstvo, in skoro gotovo

vsi skoraj osmolili in lošali. Zgoraj še na obrubi napelje drat, da se lahko v potrebi vreča zadrži; skoraj ho izvršeno, potem pa pojedno pravi kovač; pa v tem hipu zadrane vrečo in jo čvrsto skupaj skova. Zdaj dene vrečo na nakovalo, vzeme tisto veliko kladivo ter jame udrihati po vreči, po hudičih tako močno, da mu je curek tekel z obraza; grozno tuljenje se je slišalo — žena gre gledat, kaj dela, vidi, kako se vragi po vreči tuleči premetavajo in zbeži. On pa zopet z nova jame nabijati po nakovalu in vreči, in še večje ječanje se sliši — tu imate, vražje pošasti — na straneh uže rogovi mole skozi žico, on pa zgrabi plen in ga hiti vun na prosto, potem pa prinese gorečo trako in osmoljeno vrečo uže, da grdobe žive gore, ass-ass se sliši. Vse je zgorelo, le gosto preprežena žica še je ostala, pošasti kremplje mole skozi, vendar uliti nemorejo. Kovač gre in razbela kos dolgega železa, in ga pomoli režečemu se vragu pod pasji nos — ako bi hotel kaditi; še s tem huje rjovejo in škripljejo s zobmi. Vzeme še enkrat kladivo in z vso močjo udriha tako, da so vragi žico pretrgali, ter drug za drugim vbrisali, v peklo ali kam si uže bodi; sleherni je bil šepav in obžgan, kakor bi si prikimali; tako je bilo videti grozno njoveče. Nkdar ni bilo več nobenega vraga videti pri sajastem, zbrisanim kovaču.

(Dalje prih.)

se tudi Čehom kaj dovoli, da se le konča nova nagodba. To vse pa kaže, v kako nevarno stališče je nesrečni tujc Beust pahnil Avstrijo z svojo nagodbo, s katero so manj ali več avstrijski narodi izročeni milosti par milijonov Madjarov, ki so se okristili na gospodarskem in političnem polju na kvar drugih avstrijskih narodov.

Afera z Hentzijeve spomenikom in pa petroljeva carina, obe ti zadevi ste presjasni dokaz madjarskega šovinizma, in menimo tudi svarilo meročajnim krogom za bodočnost. Kakor rečeno, stvar se najbrže za zdaj še poravna, ali strupeno želo ostane v srch vseh pravih avstrijskih patrijotov in naj bi Madjari le pomislili, da vsaka struna preveč napeta mora počiti. kajti denes je menda v Avstriji razum Madjarov vsak prepričan, da je dualizem ne le zadrega, temuč prava nesreča Avstriji, ter da je uže davno konec madjarskim simpatijam v Parizu, Londonu in drugod.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Politična kriza, ki je vstala zaradi carine na petrolje, morebiti se vendar le poravna, ker se sam cesar prizadeva za to, da se porazum doseže. 31. maja zvečer je finančni minister v carinskem odseku brez ovinkov povedal, da ministerstvo odstopi, ako se carina na petrolje ne sprejme tako, kakor jo je postavila vlada, katera je zavezana nasproti ogerski vladni in dane besede ne more prelomiti. Ali te besede niso imele nobenega vpliva na carinski odsek, da eksekutivni odsek desnice je celo vsem udom svoje stranke priporočil, naj glasujejo zoper vladni predlog. Poljski klub in srednja stranka sta brez izjeme zoper vladno predlogo in prvi je za sabo potegnil tudi druge desničarje. Pri tačih razmerah tedaj ne bi ostalo drugega, nego da pade ministerstvo, ali pa da se razpusti državni zbor. V tej zadregi je menda vmes posegla krona, katera želi, da ostane na krmilu sedanje ministerstvo. Uže 1. t. m. je prišel na Dunaj ogerski ministerski načelnik Tisza i ni dvombe, da se bo dunajska vlada z njim dogovarjala o promembi carine na petrolje; porazum je tedaj še mogoč, toliko bolj, ker se voditelje treh glavnih skupin desnice: Hohenwarth, Rieger in Groholski trudijo, da se najbrže rešitev, ki bode ugajala državi in vladi, Pot iz te zadrege se menda najde v tem, da se poviša carina na neodliščeno petrolje.

Po večerajšnjih poročilih se nasprotje mej vlado in večino državnega zbora skraj gotovo poravna. Oggerski ministerski načelnik Tisza je zagotovil, da bode vplival na to zadevo, in tudi poljski klub, ki je bil nizkej carini na neodliščeno petrolje najbolj nasproten, sklenol je včeraj s 30 glasovi proti 15, da bode glasoval za vladno predlogo pod tem pogojem, da se carina poviša na dva gl. Dalje bodo glasovali za to povišano carino vsi Čehi, vsa levica pa za Suessov predlog; na katero stran stopijo Coroninijevci, to ni znano. Vaakako bo trd boj, ki utegne privedojo sredo v državnem zboru razsoditi parlamentno in ministersko usodo.

Poslanska zbornica se je 1. t. m. dalje pečala s zakonom o ponesrečbah in sta se sprejela §§ 15 in 16 glede rezervnih zalog, pokritja kapitala in zavarovalnih doneskov. Poslanec Mauthner je govoril zoper pokrivanje kapitala po podanem nasvetu in predlagal, naj se to zgodi v dokladami na davke. Temu se je protivil vladni zastopnik dvorni svetovalec Steinbach ter rekel, da vlada nemore dovoliti doklad na davke. Pokrivanje kapitala zahteva sicer velike žrtve, ali dovoliti se morajo, da nam temna bodočnost ne bode očitala, da bi boljše bilo, ako bi mi bili socijalno dolžnost boljše spolnili. Dalje sta govorila še Menger in Plener za Mauthnerjev predlog, potem pa se je razprava pretrgala. — V seji 2. t. m. so podali poslanci Wrabetz, Coronini in Exner predlog, naj se zakon od 27. decembra 1880. (zastran rabe zakona o pridobitnini in dohodnini za obrtniške in gospodarske zadruge) raztegne tudi na poljedelske in obrtniško-produktivne zadruge. Dogovor z Nemčijo glede vzajemne pra-

vice ubogih se je izročil pravosodnemu odseku. — Nato se je nadaljevala razprava zakona o ponesrečbah. Govoril je poročevalec Liechtenstein in pobijal naklade na davke, na kar sta se paragrafa 15 in 16 sprejela po odsekovem predlogu, Mauthnerjev predlog pa zavrgel. Dalje je bil sprejet ves zakon po odborovih predlogih. le § 58 se je sprejel po vladnem predlogu, potem ko sta se zavrgla predloga manjšine in večine.

Proračunski odsek je 2. t. m. sprejel vladno predlogo glede nastavljenja namestništvenih podnačelnikov v Pragi in Levovu, zavrgel pa Herbstov in Sturmov predlog, naj se to stori tudi na Dunaji in v Brnu, ker se je grof Taffe zoper to izrekel.

Naučno ministerstvo je 27. maja izdalo ukaz, s katerim se nepogojno prepoveduje vsem učiteljem ljudskih in meščanskih šol, prodajati šolske knjige. To se je zgodilo valed tega, ker dobajajo pritožbe, da učitelji ljudskih šol s prodajanjem šolskih knjig delajo škodo obrtnikom, in taka postranska opravila škodijo veljavnosti učiteljev.

Vnanje dežele.

Volitve v Rumeliji so se bolgarskeji vladi ugodno izvršile. Izvoljenih je bilo deset vladni protivnih, dvajset dvomljivih poslancev, vsi drugi pa so vladni pristaši. Turki in Grki, če tudi so silno delali, niso mnogo opravili.

Grška vlada je poslala zastopnikom velevlasti noto, v kateri naznanja razorožitev in protestira zoper daljši zapor grških luk, ker ta obtežuje naglo razorožitev ter se ne ujema z namenom, kateri so vlade imela v očeh.

Turška vlada je razposlala okrožnico, v kateri naglašja, da Grška neredno razorožuje in ima še v posesti turško utrdbo Zygos pri Mecovu ter jo utrjuje. Okrožnica pravi, da bi turška vlada obžalovala, ako bi prisiljena bila, Zygos z orožjem si zopet pridobiti.

V Belgiji je vlada prepovedala vse shode, katere so boteli delavci napraviti. Socijalističnih izgredev v Belgiji se je še zelo bati.

Francoski državni zbor skoraj gotovo sprejme zakonsko osnovo o izgonjbi princev na Francoskem nekdanj vladajočih hiš. Ta zakon bi najhujše zadev orleansko hišo, ker ima na Francoskem jako bogata posestva in bi se ta pri izgonjbi skoraj brez dvombe proklicala za državno vlastino. Orleanska obitelj se na to uže pripravila, pariški grof je sklical vse ude svoje rodbine v posvetovanje, a nobenega njegovih pristašev, tem je le to naznanil, da jim da ukaze iz tuje dežele, ako bi s Francoskega bil izgnan. Omenjeni zakon bi zadel pariškega grofa, vojvoda Chartres, potem princa Napoleona i njegovega sina Viktorja. V malo dneh se njihova usoda določi, bode li pa potem boljše za francosko republiko, to je še prašanje, ker izgnanci bodo imeli v zunanjih deželah prostejšo roko in srd na republiko jim še mnogo bolj srce napolni; zato ni dvombe, da bodo prekucjo na vso moč netili.

DOPISI.

Iz Opčin 2. junija 1886. (Izv. dop.) (Raznoterosti.) Prosim draga »Edinost«, sprejmi nekoliko vrstic iz naše vasi v svoje predale. V mesecu maju nam je naš slavni magistrat imenoval novega župana gosp. Cuna-ta, kakor ga po domače imenujemo. Ta g. je nekoliko našega, največ pa cikorjaškega rodu, izgojen v tržaški siromašnici. On je sedaj tudi hud cikorjaš. Ni čudno, da je ta mož županom imenovan, ker je tudi protajalničar. Da ne bi bila tovarna cikorije vsled slabe kupčije prisiljena dela ustaviti, zato bo naš novi g. župan prav pridno delal cikorijo, tem bolj ker zadnji predaja tudi cikorjašem priljubljene žgane pijače. Konečno si vsotujem našim slovenskim poslancem prav tople priporočati, naj slavno vlado poprašajo: Je li za tržaško okolico veljavno načelo drž. zakonika, da si sami volimo župane, kakor drugod, ali naj jih magistrat-imenuje?

Dne 30. m. m. je priredil gosp. Lojz ljudski ples v svojej bližnji dolini. Tukaj smo vendar opazili eno avstrijsko zastavo. (Čudno.) Druge posebnosti ni bilo. Gospod Lojz pa je imel z otroci svojo zabavo. Na njegovo zahtevanje so morali slovensko in

c koriji nasprotne pesmi pevati, za kar so pa tudi nekoliko žganih pijač dobili. G. inšpektor cikorije se je vsled tega tako sladko smijal, da se je za trebuh držal, da mu ni počil.

Dne 3. t. m. dopolnilne je bilo na šolskem vrtu kmetijsko predavanje. Predavali so nekoli meni nepoznani iz Trsta v pravem preblazenem italijanskem jeziku. Akoprav je bila večina Opencev pri zadnjih volitvah na cikorjaški strani, vendar jih je prav malo, koji so popolnoma zmožni in veči italijanščine, vsled tega oporekam gg. predavateljem in njim priporočam, naj bi nam v bodoče v našem jeziku predavali, ker predavanja smo sicer potrebni, a ne v jeziku, kojega ne umejemo.

Kajndoran.

Iz Gropade 3. junija. 1. t. m. je stopil v službo v Gropadi za župana Slavec, mož, katerega marsikdo dobro pozna in bi nobeden ne bil mislil, da se on toliko izučil in poboljša, da postane župan. Učen je toliko, da še svoje številke ne pozna, poboljšal se je toliko, kolikor stara lista. Kdo bi si bil mislil, da bo ta mož, ker je bil pevec društva Skale, kedaj ves namazan od Cikorje. Da bi zdaj kdo vprašal, komu je bila vzeta zastava slovenska na Proseku, vsak, ki kaj pomni, odgovoril bi, da njemu, a da bi kedaj on bil predstavljen za župana, tega nobeden ne bi veroval bil. A gosp. Mauroner dela čuda, on ga je sprebrnel in potem posilil za župana. O Slavec, ti si narobe sveti Pavel, Pavel je poprej kristijane proganjaj, potem pa postal božji apostol; ti pa si bil poprej ves unet za svojo domovino, zdaj si ves namazan s cikorjo, o da nisi povedal g. Mauronerju, da si ob njegovem propadu za poslanca nesel zastavo v Prosek!

Ako bi se komu čudno zlelo, da se mož lahko tako naglo poboljša, naj pomisli, da so se celo angeljci pohudičili. Gropajec.

Iz Skopega na gorenjem Krasu 3. junija. (Izv. dop.) Sežana, Povir, Divača, Lokva, Vojštica i drugi kraji nam tužne vesti donajajo o toči, viharjih, slani itd.; nam hvala Bogu je dozdaj prizaneseno.

Vegetacija je močna, vrtni zarod bogat, poljski prideiki sploh lepo kažejo, zadnje dni nam je vendar le suša počela priti, pritiskati na plitvih zemljah. Kmalo nam daj Bog dežja!

Glavna cesta na Vipavo, Gorco, Sežano, Trst se ovo leto zopet pridno uravnava, širi, lepša, a tudi njive ograde poleg ceste se izboljšujejo, drevoredi zasajajo. Čast in slava vsem, ki h temu pripomorejo.

Hode iz Skopega v Krajnovas zapaziš prekrasne lože, čuješ ptice nebeške prepevati. Cesta — še tudi občinska — (nekdanj zapušena, ko še zdaj v mnogih občinah) je zdaj gladka, prostorna, da se laglej hodi in vozi o temni noči, ko nekdanj pri polnem solncu. Vsa čast zato našemu g. županu Matiju Švah in poprejšnjemu županu g. Josipu Živic, a tudi vsa slava podložnim, ki povoljno slušajo!

Počele so se i pota stranska popravljati v polje in senožeške ograde.

P. n. Tržačani, napravite kaki izlet semkej, prepričate se o istini v tem, ter se sprehajate proti Krajnvasi boste mislili, da niste na Krasu, nego v kakim Pariškem, Londonskem ali Dunajskem lovskem parkul Tu dobiš originalni »Teran« — pravo poletno zdravilo — in okusno napravljena jedila.

S Krasa se poroča mnogo o cerkv. napravah, o tem i Skopo ni zaostalo. Ljudstvo revno vender je dosti darovalo za »Smarnice« za okrašenje oltarjev. Zdaj se trudimo in skladamo za novo cerkevno bandero, ktera so sploh na Krasu še redka.

Teran I. kakosti se je prodal po 32 gl. Hekto. Kterikoli želi terana kupiti, naj se nemudoma podviza semkaj kakaj le 4 številke ga še hranijo.

Toplomir nam kaže 30—32° R. na solncu.

Sviloprejke se dobro ponašajo, živinoreja boljše od nekdanj napreduje. Bog daj srečo!

Iz Trsta pa v Vipavo se nadjamo v malo letih drdrati po železnici, o tem oziru je visokocenjena oseba popotovala po Krasu v Vipavo. Srečna resnična izpeljava se voš.

Resnicoljub.

Podgrad 29. maja. (Izv. dop.) Nedavno zapustil je našo vas tukaj obče spoštovani in čast. gospod Adolf vitez Bosizjo (Božič). Ta g. g. ako tudi italijanske rodbine, vendar je Slovincem pošten ter kakor večinoma vsi stari Goričani, tudi on dobro slovensko govori. Ta g. če tudi ni dolgo mej nami bival, vendar je zapustil lep in trajajoč spominček v našej ubogej cerkvi. Naša cerkev je bila pred 6 leti vsa popravljena, o tej priliki sta bila tudi zelo stara in pokvarjena lesena stranska oltarja (eden je nosil naslov l. 1613.) odstranjena, ostali pa sta le kameniti menzi (mizi) pred golima stenama. Ta gola prostora sta temu čast, g. hudo očesi žalja, zatoraj je tudi sklenol, nekaj lepega storiti. Ne da bi se o tem s kom kaj pogovoril, posvetoval, omislil je našej cerkvi 2 prelepi siki, kateri je dal obesiti na

one mesti, kder sta nekda stala lesena oltarja. S tem dirom je dobila naša cerkev vso drugo polobo, kajti kder je še pred malo dnevi gola stena belela, tam dičita zdaj prostor prelepi sliki sv. Jožefa in sv. Ane.

Mej drugimi malimi darovi, kateri so iz njegovih rok našej cerkvi došli, tudi sti dve lepi razpeli za stranska oltarja. Za vse pa se mu goreče in srčno zahvalujemo, ter prilično ga tudi še udano prosimo, da ne bi na dalje pozabil njemu tolike ljube cerkve svetega Jakoba, katero je kaj rad in vsak dan obiskoval.

St. S.
starešina.

iz Ljubljane 4. junija. (Izv. dop.) Včeraj so tukajšnji nemški Turnerji odkrili spominek nemškega pesnika Anastazija Grūna (grof Auersperg). Spominek je neka ploša na hiši komende, v kateri je bil rojen grof Auersperg. Slavnost se je uže več časa pripravljala; ali ljubljansko ljudstvo je bilo zaradi te slavnosti jako vznemirjeno, posebno pa zaradi tega, ker se je slišalo, da so »Turnerji« povabili na slavnost tudi Knotza, Pickerta in še več takih Slovanožrcev. Zato je hotel mestni magistrat vso stvar zaprečiti in se je mestni župan sam izjavil dež. vladi, da ne garantuje za red, ako se bode slavnost vršila javno, tuji je mestni zbor sklenol, da se slavnosti ne udeleži. Kljub temu je dež. vlada slavnost in javni nastop dopustila.

Tako so atale reči, ko so v četrtek zjutraj prišli razni gostje iz Trsta. Celja. Gradca skoro sami turnerji, vseh skupaj ni bilo posebno dosti, komaj sto. Dež. vlada dobro poznajoča položaj je vsa pota, kder so imeli korakati turnerji dala stražiti po žandarjih, katerih mnogo je tudi iz dežele poklicala in tako je prišlo, da so turnerji na slavnostni prostor morali marširati pod eskorto žandarjev, kajti ljudstva je bilo na tisoče po ulicah, kder so turnerji in gostje mimo šli in slišalo se je prav močno mrmranje in živžganje.

Pri vsem pa se je pa izvršila slavnost, ne da bi se bilo komukaj zgodilo, ali v rešnici potrebna je bila največja paznost in previdnost dež. vlade, da ni jako razkačeno ljudstvo vdarilo na turnerje, kar vse bi bilo znalo za mesto in za vso deželo jako osodopolno postati.

Po slavnosti so turnerji sopot marširali v »kazinoo« v zvezdi, kder je bilo na tisoče ljudstva, ki je neprenehoma kričalo in živžgalo. Popoldne je bilo še precej mirno. Toda proti večeru se je sopot zbralo v zvezdi toliko ljudstva, da je nastal največji dren.

Turnerji in druga gospoda nemške stranke so v kazino imeli svojo slavnost, napivalo in govorilo se je mnogo; ali ljudstvo je zmiraj strašno ropotalo, žandarji sami ga niso več mogli miriti. Policijski komisar je goste opominjal, naj se ne upajo na ulico in naj ne odidejo isto noč na kolovoz, ampak naj čakajo do jutra.

Ker pa je ljudstvo le vedno bolj hrumelo in pritiskalo na kazino, je primarširal v zvezdo bataljon vojakov domačega polka in so vojaki z bodali na puškah začeli ljudi razganjati pri kateri priliki bi se bila lahko kaka nesreča zgodila. Tudi so žandarji in redarji aretirali kakih 40 do 50 ljudi zaradi kričanja in piskanja. V obče pa se je opazovalo, da so bili posebno žandarji preveč »diensteifrig«, ker so nekda celo nekatere nemškutarje po pomoti aretirali.

Nemški listi delajo zdaj iz muhe oroslonja; ali po pravici povedati, je bilo vse le bolj pustnejšali podobno, kajti ljudstvo se je srčno smejalo, ko je videlo marširati kakih 50 turnerjev domačih in tujih v senci bajonetov; kamor koli so šli turnerji, pa so jim uže bili bajoneti za petami. — Ako se zdaj niso spametili Nemci in nemškutarji ljubljanski ter sprevidili, da v Ljubljani ni prostora in z-aka za velikonemške demonstracije, potem jim ni pomagati. Knotza in drugih kričačev ni bilo. Danes je Ljubljana bolj mirna, kakor kedaj poprej, le smeja je dosti.

Domače in razne vesti.

Imenovanje in premeščanje. Državnega pravdnika namestnik Emil vitez Nadamlenski je bil premeščen v Trst v enako službo, za namestnika državnega pravdnika v Rovinji pa imenovan okrajnega sodišča pristav v Ajdovščini Rihard Zörer, vnuk slavnega slovenskega rodoljuba in izvrstnega pisatelja v narodno-gospodarskih strokah, ki je bil v letu 1848. eden izmed prvih buditeljev našega naroda.

Imenitne gostje so došli v Trst; Lloydov parnik je te dni pripeljal iz Carigrada avstrijskega poslanika, barona Calice, rodoma Furlana iz Gradiške, kateri ostane se svojo družino par mescev v rojstnem kraju, in barona Trautenbergga, poslanika iz Aten. Baron Calice najbrže ne pojje več v Carigrad, ker tam je nekda z naj potreben boljši diplomat.

Tržaški mestni svet je imel 1. t. m. sejo. Po prečitaniu in potrditvi zapisnika zidnje se je načelnik vprašal, ali se ima spomenica glede odprave svobodne luke uže danes v pretres vzeti. Občinski svetovalec Combi se oglašil in pravi, da je potreba spomenico poprej natisniti, da jo bodo mogli občinski svetovalci poprej presoditi; temu nasvetu se pridruži tudi dr. Consolo. Občinski svetovalec R. Luzzatto pa priporoča nujnost, naza inje pa se sprejme Combijev predlog. — Magistratov predlog glede pruredbe zdravstvene službe se izroči zdravstveni komisiji, da o njem poroči. — Daljša razprava se je unela pri predlogu mestnega starešinstva glede doneska za morsko zdravstvene kopolji, nazatnje se je dovolilo 2000 gld. podporo. Nazatnje se je sprejelo nekoliko kreditov k naslovu »vojaški doneski« in seja zaključila.

Občni zbor podružnice društva sv. Cirila in Metoda v Trstu se je vršil v četrtek ob 11 i pol ure predp. do 1 ure pop. v prestopih del. podp. društva. Nazočih je bilo 56 udov. Predsedoval je začasni podpredsednik gosp. V. Dolenc, zapisaval tajnik gosp. Stele, vlado zastopal gospod c. k. svetovalec vitez Vidic. — G. V. Dolenc predstavi pred vsem vladnega komisarja in govori potem o namenu občnega zbora ter na daljše razklada važnost društva Cirila in Metoda in posebno tržaške podružnice; na koncu govora je opominjal navzočne, naj delajo na vse kriplje, da društvu pridobe prav mnogo udov, da postane podružnica prava trdnjava slovenskega naroda na bregovih jadranskega morja. Potem še enkrat prečita pravila podružnice in poroča, da ima zdaj društvo 16 ustanovnikov, 102 letnikov in 125 polpornikov, da pa to število ni nič v primeri se številom Slovencev v Trstu, vsled katerega bi moralo biti najmanj 1000 samih letnikov pri trž. podružnici. — Na to povabi blagajnika da poroča o stanju denarnice.

Začasni blagajnik g. M. V. Živic poroča, da je še pred 3 dnevi začel izterjavati, in da je v teh treh dneh uže prejel nad 80 gld., pa da se nadeja, da bode v malo dneh nad 300 gld. skupaj, konečno naznani nazočim, da bode po končanem zboru prejemal denar od takih udov, ki niso še plačali, pa žele plačati.

Na predlog gosp. Lovro Žvaba prečita tajnik imena vseh udov. Predsednik vabi na to nazoče, da se oglašijo k besedi, ako kedo izmed njih želi kaj predlagati v korist društva. Oglašil se k besedi g. Žvab, najprej povdarja važnost društva sv. Cirila in Metoda za Trst in pravi, kako je to žalostno, da niti dobrim rodoljubom ni mogoče odgojevati svojih otrok v maternem jeziku, ker pomanjkuje otroških vrtov in ljudskih šol za Slovence v Trstu. — On nasvetuje, da se tudi društvo sv. Cirila in Metoda potegne za ugodno rešenje prošnje 1429 slovenskih očetov za slov. ljudske šole in stavi predlog, da se novemu vodstvu podružnice naloži, naj precej stori potrebne korake pri osrednjem odboru v Ljubljani, da se prej ko prej v Trstu osnuje slovenski otroški vrt, kakoršen uže obstoji v Gorici.

Predsednik pojasnuje glede prošnje 1429 očetov za slov. ljudske šole v Trstu, da je rekurz še vedno pri dež. vladi in da so se uže storili potrebni koraki po odboru društva Edinost, da se ta rekurz enkrat reši, potem stavi na glasovanje predlog g. Žvaba, in bil je enoglasno sprejet z velikim navdušenjem. Predsednik sam potem stavi predlog, da bi se novemu vodstvu tudi naročilo, naj prosí osrednji odbor, da se prvi občni zbor društva sv. Cirila in Metoda skliče v Trst, ker tu je jako važna postaja našega elementa. Tudi ta predlog je bil enoglasno in navdušeno sprejet. — Oglašil se je potem k besedi tudi gosp. Živic, začasni denarnikar in v daljšem govoru navduševal navzoče, da vse svoje moči upotrebijo, da se tržaška podružnica tako važnega društva razširi in jako močna postane, ker le omika na podlagi domačega jezika more rešiti naš narod pred propadom; brez šol v narodnem jeziku ostane vse delovanje rodoljubov nevarno it. t.

Ta govor se je sprejel se živim odobrevanjem. Ker se ni nihče več oglašil k besedi, povabil je predsednik zbor, da voli načelninstvo v zmislu §. 7. pravil. — Gosp. Iv. Dolinar predlaga, da se vodstvo volit ustmeno z aklamacijo, kateri predlog je bil z večino glasov sprejet. — Na predlog g. J. Bunca so bili potem enoglasno izvoljeni: Za predsednika g. V. Dolenc; za njegovega namestnika g. F. Resman; za tajnika g. Lovro Žvab; za njega namestnika č. g. Julij Varto; za denarničarja g. M. V. Živic; za njega namestnika gosp. Franc Žitko.

Vsi izvoljeni so izrekli, da sprejmejo volitev, predsednik s se zahvali zboru za zaupanje in še enkrat priporoča živahno delavnost vsem rodoljubom, ker le na ta način bode moglo novo vodstvo zadostiti težki nalogi in sklene zborovanje s pozivom trikratnega »živijo« na presvitlega Franca Jožefa I., katerem pozivu se je zbor navdušeno odzval in potem je bil zbor zaključen ob 1 uri pop. Po zboru se je oglašilo še v č. 400th udov in okoliča g.

A. Turek je dal najlepši vzled vsem drugim okoličanom s tem, da je vpisal sebe in svojo suprugo v podružnico kakor ustanovnika in tudi precej plačal dotično svoto.

Železnica Trst-Hrpelje. V seji svetovalstva državnih železnic dne 31. maja govoril je g. Teuschl o gradbi železnice Trst-Hrpelje ter načelnika barona Cziedika prosil, naj vse stori, kar treba, da bo železnici mogoče velikemu prometu zadostovati. Načelnik je odgovoril, da se vse stori, kar je mogoče z ozirom na dovolj-ne stavbene troške.

Razpisani službi. Na ces. kr. deškej ljudskej šoli v Trstu z nemškimi učnim jezikom je razpisana služba podučitelja s plačo podučitelja na c. kr. vadincah. Prošnje je vložiti do 10. julija t. l. pri c. k. deželnem namestništvu v Trstu. — Pri deželnem višjem sodišču v Trstu je izpraznjena služba svetovalca višjega deželnega sodišča; prošnje se imajo vložiti do julija pri omenjenem višjem sodišču.

Tržaške novosti:

Poskusi samomora. 66letna posestnica Angela Benus-i, katerej se uže več časa v glavi meša, se je predsinocnem v Rovjanu vrгла iz 3 metre visocega zida na cesto in si noge polomila, pa se tudi drugod po životu nevarno poškodovala. — Sinoči ob 8 uri pride 28letni cvetličar Ivan Gressan v krčmo »alla Citta di Sebenico« v ulici del Torro; ta si pusti prinesli kupico pive v katero skrivaj vlije neko strupeno kislino (Scheldwasser) ter popije. Poda se potem v dvorišče, kjer se zgrudi, ter je bil kmalo potem od družih ljudi uždignen, kateri so ga odnesli v bolnico. Teško da ozdravi.

Nesreče. Sinoči ob 7 in pol uri hotel je duinar Jakob Vidmar iz Otelce pri Ajdovščini, 61 let star, skočiti, da se brže domu popelje na en voz, ki je skozi ulico Torrente vozil, ali revež uže star ni mogel tako hitro na voz skočiti in pade pod kolo tako, da mu je levo nogo nad stopalom strlo. Odnegli so ga v bolnišnico.

41letni agent, na Opčinah dobro poznani Jakob Cristofolo je včeraj kar nakrat zblaznel, in so ga stražniki na ulici vjeli ter odpeljali v bolnico.

Policijsko. V nekej krčmi so se sprli 4 uže zreli možje, ali v tepežu je z mehanik Ceglar voznika Antona Zego z nožem nevarno ranil, vsled česar je policija Zego odvedla v bolnico, druge tri pa v zapor. — Nek fakin je včeraj popoldne spal na stopnicah cerkve sv. Antona, neznan tatovi so mu odnesli klobuk in jopico. — Zaprl so se dni 4 razsajalce.

Gg. učiteljem koperskega okraja. Dne 10. t. m. bode v Ospem letni občni zbor učiteljskega društva za koperski okraj. Prosi se, da se g. učitelji v polnem številu udeleže. Začetek ob 8 uri.

iz Škocjana ste nam došli dve pritožbi, oziroma prošnji na dotične kroge. Prva je, da bi gospodje nemški alpinisti ob nedeljah posebno mej mašo opustili vsako delo v jamah in brez njih in ljudi tako ne odvracali od božje službe, druga pa je na učitelja, da bi glede cerkvenega petja posemal poprejšnjega učitelja g. Pakiža. Na obe ti želji ali prošnji mi vljudno obračamo pozornost dotičnih krogov. Naše slov. ljudstvo ne sovraži Nemcev; ono želi, da mej njega zahajajo, in mi smo prvi, kateri bi ljudstvu odsvetovali vsako neuljudnost proti nemškim gostom, ali zadnji bodo tudi sami sebe čestili, ako se škropolozno ozirajo na običaje in na verski čut ljudstva. Pa prosimo brez vsake zamere.

Kolera v Italiji vedno hujše razsaja, najhujša je v Benetkah, kder na dan zboli nad 30 oseb in polovico njih umre.

Veliki požari se v Galiciji še vedno ponavljajo. 1. t. m. je dospelo poročilo, da v ognji stoji mesto Kolomea.

Gora Etna še vedno hljuje, vendar v zadnjih dneh ne hujše od poprej. Mesto Nikolosi so prebivalci zapustili, v predmestjih je več vi uže pokončanib.

Bosniške železnice. Iz poročil bosniške deželne vlade se vidi, da železnice v Bosni in Hercegovini dobro napredujejo. Po dohodkih v prvih mesecih tega leta soditi, znašal bo letos čisti dohodek železnice Sarajevo-Zenica 70.000 gld., oni železnice Mostar-Metković pa 30.000 gld., skupaj tedaj 100.000 gld., to aj 30.000 gld. več, nego lansko leto. Tudi na železnici, ki se je nedavno odprla, jako veselo se je razvil promet. Prevaža se posebno žito, moka, les, premog in sol iz solnice Dolnji Tuzla; ljudi pa se v primeri malo voz.

Koliko jih beži iz »blažene« dežele? — Kako rase izseljevanje iz Italije, kaže nam velika večina lačnih izseljencev v letu 1885 pred ono leto 1884. Leta 1884 se jih je izselilo namreč 59.049 katero število je l. 1885 naraslo na 77.029. Toliko začasno, kolikor za vedno zbežalo je l. 1885 iz Italije skupno 157.393 oseb. 78.232 se jih je razšlo po Evropi, mej kojimi na Avstrijsko-Ogersko 26.806. 6217 oseb se je preselilo v Afriko, v Ameriko pa jih je šlo ogromno število 72.490, koje leto na leto raste, kar se vidi iz tega, da se jih je prejšnje leto izselilo le 55.467.

Književnost.

Katoliško društvo za izdavanje nabožnih knjig Société de S. Jean l'Evangeliste Desc. & Co., Le Febre et C. & Co., Editeurs Pontificaux, v Tournay-u na Belgijskem poslalo nam je svoj katalog knjg dose taj izdanih in po jeden izvod knjige »De imitatione Christi« in »Mariale Sancti Anselmi Archiepiscopi Cantuariensis« v krasni izdaji v 32-terki.

Omenjeno društvo ima nalogo izdavat razne liturgične knjige in podobne kakor biblije, brevijarje, missale, rituale, mašne in druge pobožne knjige, kojih ima veliko zalogo v različnem vezu in izdavam, Omenjeni knjigi »De imitatione Christi« in »Mariale« tiskani sta vsa v različnem petitu na krasnem angleškem papirju, odličeni s krasnimi vigneta in nekaterimi podobami ter staneti prva 1.25 in druga 2 franka. Priporočamo našej častiti duhovščini te lepe izdaje. Cenik se vadi brezplačno pri omenjenem društvu.

Ljudske knjižnice VII. in VIII. svezek obsega povesti »Oporoka neumnega Cretana«, »Zdravilo«, »Junak na visku«, »Čudna zmota«, »Mrtvi tata«, »Izpred sodišča«, »Smrtna vožnja« in »Gozdovnika«, ponašil H. Majar. Priporočamo je v obilno kupovanje in branje.

Tržno poročilo.

Kava — v najboljšem obrajtu, cene trdne s tendenco, da postanejo više. Prodalo se je te dni 2000 vrec R o po fr. 43 do 60, 2500 vrec Santos po fr. 47 do 61, 60 fariotv Moka po fr. 113, Java stane fr. 64 do 65, C-yion plant f. 80 do 124.

Sladkor — cene šibke s tendenco, da se niže postanejo, prodalo se je te dni 5000 vrec sladkorja po f. 19.50 do 23.

Sadje — le za limone mnogo kupcev, vse drugo z umernarjno. Pomeranče po f. 2 do 6, limoni po f. 4 do 9.50, rožiči fr. 8, fige v venci f. 12, opaša f. 28, Eieme f. 26 do 30, Sultanina f. 28 do 34.

Olje — cene jako trdne, je ilno fr. 35 do 43, namizno f. 58 do 72, bombazno pa se dobi po centi in sicer najboljše amerikansko po f. 28.

Petrolje — amerikansko fr. 9.20, rusko fr. 8.10.

Domači pridelki. Fižol rudeči f. 9.25, bobinec f. 10.50, koks fr. 11.50 do 11.75 maslo prve vrste naravno f. 86 do 93.

Žito — malo kupdije, pri vsem tem so cene postale trane in više. Banaška pšenica f. 9.25 do 9.75, koruza f. 6.50.

Les — dobro obrajtan.

Seno — dobro konjsko f. 1.70 do 1.90, volosko do f. 2.10.

Borsno poročilo.

Državni avstr. papirji iskani po nekoliko vliših kurzijh. Italijanska renta malo obrajtana.

Dunajska Borsna

dne 4. junija

Enotni drž. dolg v bankovcih	85 gld 35 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	85 • 65 •
Zlata renta	116 • 85 •
5% avst. renta	102 • — •
Delnice narodne banke	883 • — •
Kreditne delnice	283 • 20 •
London 10 lir sterlin	126 • 40 •
Napoleon	10 • 01 1/2 •
C. kr. cekini	5 • 95 •
Kr. državnih mark	61 • 95 •

Zahvala.

Vsem onim, kateri so 1. junija t. l. mojo predrago dne 30. maja v Gospodu zamerilo hčer

Marijo Alojzijo Malnič

do tihega groba spremil in jej s tem poslednjo čast na tako sijajen način skazali, štejem si srčno panjen v dolžnost za njen blago sočutje v trenutkih moje žalosti, jim s tem izrekati mojo najteplejšo zahvalo.

Kauai, 2. junija 1886.

Janez Malnič,

c. kr. uradnik in vođa zemlj. knjg.

Kedo je našel psa!? 3-1

Iz Kozine je ušel 26. maja t. l. lovski pes baže »nemških brakov«, rumene barve, kratke dlake, okolo 2 leti star, velik, krepak, z dolgim repom, kateri čuje na ime »Argo«, pes je zbežal po cesti proti Črnenkalu. Kedor ga pripelje pazniku lova **Franca Dobrila**, dobi lep dar.

Teran vino fino

lastni pridelk se dobi v Skopem bišna št. 36 od f. 32-40 hekto. 3-1

Na prodaj Vseh pet letnikov Ljubljanskega »Zvona« jako elegantno v Bonačeve platnice vezane prav dobro ohranjene prodaja po primernej ceni — kedo? pove administracija tega lista.

V NAJEM

za letni čas daje gosp. lastnik **J. Vovk** prijetno stanovanje h. št. 4 na **Lokvah** poleg glavne ceste. —4

Št. 251 o. š. s.

Razpis

služb učitelja - voditelja na enorazrednicah Pliskovica, Vatovlje, Vojščica in Temnica, pa učiteljice na dvorazrednici Lokve, vse s dohodki tretje plačilne verste.

Prošnje naj se vložijo v dobi 6 tednov po prvem razglašenju v časniku Osservatore Triestino pri poddisanem. 1-3

C. kr. okrajni šolski svet v Sežani 1. junija 1886.

Poglavitni nauki in molitev ki jih mora znati kdor hoče prejeti sv. birmo, sv. pokora, sv. obhajilo, in sv. zakon, zove se mala knjžica katera je izšla v naši tiskarni in se dobiva po 4 nove.

Najboljši papir za cigaretke 16-36 je pristal

LE HOUBLON

franc. fabrikat Cawleyev in Henryev v Parizu
Svari se pred ponarejanjem.

Ta papir go-ko preporočajo gospodje dr. J. J. Pohl, E. Ludwig, E. Lippmann profesorji kemije na dunajsk. vseučilišču, radi njegove najboljše kakovosti, radi njegove čistote in zato, ker v njem ni nikak druge zira ju škodljive tvari.

Fac-Simile de l'Etiquette 17 Rue Béranger à PARIS

Trgovina **A. Majer-jevega** Exportnega piva v steklenicah v **LJUBLJANI** (pivovarna na paro) priporoča **Cesarsko, in Bock-pivo** v skrinjicah po 25 in 50 stekl.

ŽELODČNE BOLEZNI je moguče **BRZO in POSVEMA** ozdraviti po **JERUZALEMSKEM BALZAMU** edini in nedosegljivi želodčni pijači.

Da si človek izvoli pravi lek proti želodčnim boleznim, pač ni tako lahko, posebno dandanes, ko v trgovini prodajajo vsakovrstne enake leke.

Večina raznih kapljic, izlečkov itd., katere se občinstvu kakor pravi čudeži priporočajo, niso nič drugega, nego škodljiva zmes.

Edini **Jeruzalemski balzam** si je zagotovil vsled svoje priprave sestave, odločno oživljajoče in želodčne živec hitro krepčalne moči pravico prednosti nad vsemi dosedaj v tej stroki poznanimi zdravili, kar dokazuje tudi se vsakim dnem večje prašanje po njemu. Ta balzam bogat na delajočih snovih kineške robarbare, katera korenika je poznana zaradi njene upodnega upliva na prebavljenje ni čiščenje, je zanesljivo sredstvo proti težavam v želodcu odvisnim od slabega prebavljanja; zato pa ga vsi strokovnjaki in zvedenci priporočujejo proti neješčnosti, zabasanju, smrdljivi sapi, gnjusju, riganju, bacanju, proti hemoroidalnemu trpljenju, zlatenci in vsakej bolezni v črevesju.

Steklenica z navodom vred stane **30** novcev. 27-21

GLAVNO SKLADIŠČE u LEKARNI
G. B. PONTONI v GORICI.

Skladišča v Trstu v lekarni Marku Ravasini, na Reki v lekarni al Redentore, G. Gmeiner, v Korminu v lekarni A. Franzoni, v Tominu v lekarni E. Palisca.

Na prodaj **9 močnih, zdravih konj** različne velikosti in **6 vozov za blago** v prav dobrem stanju. — Oglasiti se je pri **J. Stokelj** v Gorici »Via dei Cipressi«, to je v ulici za Kapucini št. 10.

Tržaška hranilnica

Sprejemlje denarne vloge v bankovcih od 50 soldov do vsacega zneska vsak dan v tednu, razun praznikov, in sicer od 9 ure do 12 ure opoldne. Ob nedeljah pa od 10. do 11. ure zjutraj. Obresti na knjižice . 3%,
Plačuje vsak dan od 9. do 12. ure opoldne. Zneske do 50 gld. prav urej. zneske od 50 naprej do 100 gld. je treba odpovedati en dan poprej, zneske od 100 do 1000 gld. z od povedjo 3 dni, čez 1000 gold. z odpovedjo 5 dni.

Eskomtuje menjice, domicilirane na tržaškem trgu po 3 1/2%,
Posojuje na državne papirje avstrijsko-ogrške do 1000 gl. po 4 1/2%,
više zneske v tekočem računju po 4 1/2%,
Daje denar tudi protivknjiženju na posestva v Trstu, obresti po dogovoru.

Trst, 24. marelja 1883. 9—

PEROSPORI PROTI NOSNI APARAT

za brigantija tri z apnenim mlekomi previden z razpravljanjem Goidanovim.

Odlitkovani za srebreni kolajstavi in Koveljani raz. **VERDERBER & Comp.** Trst, 74 Via Nuova 14 glavni zastopnik in distribucija in

Na deželo vsake carine

Popisi vsake carine

Piccoli-eva esenca za želodec. **G. PICCOLI** lekar v Ljubljani.

Odravja kakor je razvidno iz zahvalnih pismen in zdravniških svedenih bolozni v želodcu in trebuh, bodenje, krč, želodčne in prenejavno mrzlico, zabasanje, hemoroidne, zlatenci, migrene itd. in je najbolj priporoček zup gihste pri otrocih.

Posilja izdelovatec po pošti v škatlicah po 12 steklenic za 1 gld. 35 novc. Pri večem številu d bi se primeren odpušt.

V steklenicah po 15 soldov se prodaja v Trstu v lekarnah: Foraboschi, Leitenburg, Lprandi, Pozzetto, Praxmarer, Prendini, Ravasini in Zanetti in skopo v vseh lekarnah Primorskega, Tirolskega, Istre in Dalmacije.

Gosp. Gabr. Piccoli-ju, lekarničarju v Ljubljani Na zahtevanje potrjujem, da sem Vaš cvet za želodec, kojega deli so mi dobro znani v velikih slučajih vspešno rabil proti boleznim v želodcu in zlati Zili 34-50 Ljubljana, mesec januar 1884. Dr. Emil vitez pl. Stöckl.

c. k. vladni svetovalec in deželno-sanitnet poročevalec.

Podpisani potrjuje, da ima želodčna esenca ljubljanskega lekarničarja Piccoli-ja hitre in prečudne zdravilne moči. Ž njo ozdravilo je mnogo ljudi moje in sosedne župnije; komaj preteče dan, da ne bi kdo prišel k meni, ki me prosi za jedno steklenico želodčne esence, kojih imam vedno nekoliko pripravljanih.

A. Wlassish, župnik-kan. Plominj, Primorsko.

Antirrhoeum najboljši zdravilo proti prehlajenji, kostobolji, hromoti delavnih čutnic, bolečinam v križi in v prsih, prehladnim bolečinam v glavi in v zob-h. Steklenica 40 kr.

Pastilje santoninske; (kolesci zoper gliste) izkušeno zdravilo zoper gliste škatljica 10 kr. 100 košč. 50 kr. 1000 košč. 5 gld. 2000 6 gld.

Salicilne pastile proti prehlajenju najboljši pripomoček proti duciji (difteritju), pljučnim, prsnim in vratnim bolečinam, zoper kašelj in hripavost. škatljica 20 kr.

Zeliščni prsni sirup. Ta iz zdravilnih zelišč izdelani sirup se rabi z najboljšim uspehom proti vsem prsnim in pljučnim boleznim, zasliženju, kašlju, hripavosti, dušljivemu kašlju itd. Odrasli čeni naj vzamejo 3 do 4 žlice vsaki dan, otroci ša toliko žlice. Steklenica 36 kr.

Tu navedena, kakor vsa druga zdravila se zmiraš frišna dobe v lekarni

G. Piccoli-ja «pri angelu» v Ljubljani na Dunajske cesti, kder se naročila takej po pošti proti povzetju izvršujejo.

ANT. PLESCOVICH vbiralec in popraviljavec orgelj, glasovitov in armonijev. Popraviljavec mehanike vsakovrstnih muzikalnih instrumentov. **TRST.** 4-4 Via Nuova št. 29 II, nadstropje.

Čudovite kapljice Sv. Antona Padovanskega.

To priprsto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaze njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovratnije želodčne bolesti. Prav izvrstno vstrežajo zoper hemoroide, proti boleznim na jetrih in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mlečnih nadležnostih, zoper bell tok, božjast, zoper scropok ter čisti pokvarjeno kri. One ne preganjajo samo omenjenih boleznj, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo 53-53

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbo in pošiljatve pa edino v lekarnici **Cristofolotti v Gorici, v Trstu** v lekarni **E. Zanetti** i **G. B. Rovis, G. B. Faraboschi** in **M. Ravasini**. Ena steklenica stane 30 novcev.

Varovati se je pokvarjenih posnetkov, skaterimi se zavolj želje po dobičku tu pa tam ljudstvo goljufa, dasi nimajo nobene moči in vrednosti.

Za **Binkošti**, za prvo sv. obhajilo in in za praznik sv. **Rožnega telesa** priporočamo našo veliko zalogo **MOLITVENIKOV** v slovenskem, nemškem itd. jeziku. Vse priljubljene knjige imamo v velikih izbirkih in v raznovrstnih vezeh v zalogi. Imenike pošljemo na zahtevanje brezplačno.

Katoliška bukvarna v Ljubljani stolni trg št. 6. 2-3

Ni igrača. Ni sleparija, temuž gola sveta resnica!

Samo 3 gld. jedna žepna ura izvrstno regulirana, dobro tekoča in garantirana, iz najfinejšega, vedno lepega, vedno svetlega posnemanega zlata, ki namestuje zlato uro. Vsakto ki si naroči jedno teh reguliranih, natančnih ur, vdohi z uro **Zaston naslednja darila**: 1 krasno verigo za uro iz posnem. zlata 1 metno izdelano levovo glavo kot obesek 1 prstan z posameznimi kamni 1 par najfinejših uhanov 1 krasno britvico.

Naj nikdo ne dvomi! ker, ponavljam, to ni igrača niti sleparstvo temuž gola resnica, in vsakdo naj se požuri si naročiti tako uro, dokler je še kaj zal ve Rizošilja po puštnem povzetju **Taschenubren-Versendung WIEN** **Fekete** V., Weh-gasse 13-34.

Letna stanovanja!!

V prav lepej, zdravej okolici »pod stolom v Žerovnici, pol ure od postaje **Lesce**, torej ne daleč od Bleda, se oddajo še 4 lepe zračne sobe skupaj ali posamezno. Poleg stanovanja lepa kuhinja, vrt in salon. Bolj natanko o tej zadevi se more polzvedeti pri posestniku:

J. a. n. e. z. Č. o. p., v Mostah. Pošta Lesce, Gorenjsko. 3-2

Zdatno pod fabriško ceno znižano posreduje pri naročilih za točno plačilo ali obroke **Zastop kmetijskih strojev** za slovenske pokrajine pri **A. Debevcu** v Ljubljani **Hilšerjeve** ulice št. 3

Od vsake kupčije za »Narodni Dom« primoren donos.

Čeniki na zahtev brezplačno.

Na znanje

Mi nemamo nobene podružnice in naš prodajalnica se nahaja samo v Döblingu; vs enko zvoneča naznanila so sama posnemanja

Slavnomu občinstvu svarilo! Nekoliko tisoč kosov pravilnega brnskega volnega blaga.

Obleka za gospode

za pomlad in poletje crne, rujave, sive, čokoladne, modre barve, melirane in sploh v najmodernejših barvah in denisah po naslednjih uže nezasišano nizkih cenah.

Vsaka obleka prve vrste for 3 75 in visoko " " " 4 75 iz najfinejše volne " 6 25

Iz brnske česane preje mesti 15 for. samo 8 for. 75 n. (Kamgarn)

SUKNO je navile nezasišane CENOSTI dobro in trpežno, najmanj dvakrat toliko vred. To blago prostoja se izvrstno tudi za ženske in moške za dežne plašče, za krila in spalno haljine. 7-12

Naj torej vsak naroči brez skrbi, saj le kupcu je to v prid, ker fabrikant ima pri takih cenah neizmerno zgubo. — Razem tega se zavežem vsakemu denar povrnoti, ako blago ne odgovarja temu, kar more po tem naznanilu pričakovati. —

Odpošilja se se proti pošiljavi denara naprej al pa i rotli poštnemu povzetju in je treba nar čiti pri sodinjsko vknjiženej firmi

Export-Waarenhaus zur „Austria“, Wien, Ober-Döbling, Mariengasse 31, v vlastitej hiši.

Vpor delavcev na Belgijskem

z svojimi strašnimi čini, opustošenjem in razdiranjem, je bil za naše notranje tovarnice opominjajoč izgled radi česa se je odločilo na v-ak način delalce v delu obdržati in delo nadaljevati. Zaloga blaga je ogromna, razprodaja pa vedno še premajhna in radi tega smo primorani **10.000** popolnih

OBLEKA ZA GOSPODU

moderne, prav lepe, trpežne iz pristne Reichenberške volne najboljše kakovosti za polovico prave cene razprodajati.

I. baže fino 3 gold.	Samo 3 gold. stane ena obleka, iz volne, suknja, hlače in gilet za največji stas, najboljšega modernega, modnega poletnega sukna, vsakovrstne barve, najlepša oblega za poletje, izredno trpežna.
II. baže finejše 4 gold.	Samo 4 for. stane jedna obleka iz ovčje volne, suknja, hlače in gilet, najbolj finejše kakovosti iz pristnega reichenberškega volnenega sukna; sive temne, plave, črne; oljkaste, drapbarve, več tablovanih in meliranih obrazcev; sukno za celo obleko. — Samo 4 gold.
III. baže prima 6 gold.	Samo 6 gld. stane jedna obleka iz volčje volne, suknja, hlače in prsni, najprve kakovosti, diagonalno reichenberško volčno, nepokorčljive trpežnosti najlepša in najboljše obleka po zadnji modi. Ta obleka stala je popred štirikrat toliko, sedaj pa stane le 6 gld. vsakoršne barve.

Ker se ne morejo od zmerjenih kuponov odrezati posebni obrazci, naj vsakdo pri naročilu izbere barvo in zadovoljen bude z pošiljavo.

Razpošila po ročnem povzetju samo **Fekete** General Depot: **REICHENBERGER SCHAFF-OLL AAREN** Wien, Hundsthurmerstrasse Nr. 18/34